

Tržaške delovne množice so si izvolile svoje odbore SIAU

Minulo nedeljo so bile v Trstu volitve okrajnih in kvartirnih odborov organizacije SIAU. Teh volitev so se masovno udeležili vse napredne množice mesta. Slovenci in Italijani so, kakor na vsakdanjem delu, skupno prišli na volišča in enoglasno izvolili najboljše tovariše in tovaršice. S tem so ponovno pokazali, da hočejo združeni nadaljevati začetno pot, da hočejo tesno povezati prebivalstvo v vse težave, preprečiti vse zapreke, preprečiti reakcionarni vse račune, ki jih o ugodni te priključitve zmanjujejo. Močno je prišla do izraza volja po nadaljevanju nezaprte borbe proti reakcionarnim silam, ki skušajo razcepiti tržaške ljudske množice, da bi jih nato lažje onemogočili. Bratstvo in

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje gostuje v nedeljo, 17. t. m., in v ponedeljek, 18. t. m., v gledališču Fenice.

enočnost je načelo teh širokih ljudskih množic, ki se v okviru SIAU borijo za vse demokratične pravice, za izboljšanje socialnega položaja, za rešitev vprašanja Julijske krajine po volji prebivalstva. Slovci, s tem navdušenjem in prepričanjem so delovali, dijaki, kmetje, obrtniki, razumniki, elektriki vsi sloji tržaškega prebivalstva glasovali za najboljše tovariše in tovaršice, ki so jih izbrali iz svoje arede. Tržaško delovno ljudstvo, ki vidi v organizaciji SIAU svojega pobornika, tolačenja volje in želja ogromne večine prebivalstva pokrajine, je ob tej priložnosti, kakor že neštokrat, potrdilo svojo enotnost v borbi za pravice najširših delovnih ljudskih množic. Novo izvoljeni odbori bodo to težnjo samo še podpirali, dokler jih, čisto enotno, tolažijo pred vsem svetom voljo naprednega tržaškega ljudstva in dovodi do zmage nad spletkarskimi, reakcionarnimi silami.

Prvi okraj

Volitve I. okraja so se zbrali v dvorani prosvetnega društva «M. Kraljič». Pred volitvami jim je spregovoril tov. Stok. Med drugim je govoril o osnovnih tokih programa in o stališču organizacije SIAU. Po referatu je prišlo do krajske, toda živahne diskusije, ki je pokazala demokratično zavest in politično zrelost prisotnih. Na predlog volivne komisije so navzoči volili okrajni in vse kvartirne odbore. Na liste so volitve laiko pripisali nove tovariše in tovaršice, ki so jih izbrali iz svoje arede. Tržaško delovno ljudstvo, ki vidi v organizaciji SIAU svojega pobornika, tolačenja volje in želja ogromne večine prebivalstva pokrajine, je ob tej priložnosti, kakor že neštokrat, potrdilo svojo enotnost v borbi za pravice najširših delovnih ljudskih množic. Novo izvoljeni odbori bodo to težnjo samo še podpirali, dokler jih, čisto enotno, tolažijo pred vsem svetom voljo naprednega tržaškega ljudstva in dovodi do zmage nad spletkarskimi, reakcionarnimi silami.

Volitve v drugem okraju

V prostori kulturnega krožka «Tomažič» po bile volitve II. okrajne odbora SIAU in enajst kvartirnih odborov tega okraja. V dvorani je bilo 12 v zastave ovitih volivnih skrinjic. Vlado je svečano razpoloženo. Ob otvoritvi se je okrajni predsednik zahvalil vsem članom organizacije za dosedanje zaupanje in poudaril, da bodo naloge novih odborov nedvomno še bolj odgovorne in bo potrebna njihova skrbna priprava.

Na izrednem sodišču oprečajo

Včeraj se je vršila razprava proti milniklu Benvenegu Narosu pod obtožbo, da je sodeloval proti partizanski akciji in da je bil kot pripadnik Brigate Nere vpisan v republikanski fakišniški stranko.

Obtoženo je priznal, da je bil v črni brigadi, zanikal pa je sodelovanje v akcijah proti partizanom, ker je bil nesposoben za vojaško službo.

Sodišče je temu ugodilo. Predsednik Načelnik, tožilec odv. Ferluga, branilec odv. Kezich.

KULTURNO PROSVETNO DELO

Pregled dela v preteklem tednu

Prosvetno delo v našem primorskem področju je bilo zadnje dni predvsem v znamenju našega kulturnega praznika — obletnice Prerozove smrti. To obletnico so slavili povsod, v prosvetnih društvih naših vasi, v Gorici in v Trstu pri vseh institucijah naših naprednih organizacij in celo na slovenskih šolah, kljub vsem oviram po številnih belogardističnih ukih močeh.

Za primer take proslave v slovenski primorski vasi: hojmo navesti le proslavo v DOLINI, ki jo je otvorila tamkajšnja tajnica SIAU-ja s besedami o trpijuni našega naroda za osvoboditve, ki bo prinesla tudi kulturni uspeh, za katerega je že veliki pesnik Prošeren nustruščen boro.

Minulo nedeljo so bile v Trstu volitve okrajnih in kvartirnih odborov organizacije SIAU. Teh volitev so se masovno udeležili vse napredne množice mesta. Slovenci in Italijani so, kakor na vsakdanjem delu, skupno prišli na volišča in enoglasno izvolili najboljše tovariše in tovaršice. S tem so ponovno pokazali, da hočejo združeni nadaljevati začetno pot, da hočejo tesno povezati prebivalstvo v vse težave, preprečiti vse zapreke, preprečiti reakcionarni vse račune, ki jih o ugodni te priključitve zmanjujejo. Močno je prišla do izraza volja po nadaljevanju nezaprte borbe proti reakcionarnim silam, ki skušajo razcepiti tržaške ljudske množice, da bi jih nato lažje onemogočili. Bratstvo in

Pri sv. Jakobu so volili

Pri sv. Jakobu, v dvorani kulturnega krožka «Rinaldi», je pred pričetkom volitev spregovoril tov. Laurenti. Med drugim je govoril o pomenu volitev in kakšne morajo biti demokratične volitve. Govorili tudi o volitvah v Sovjetski zvezi, ki se vrše prav na dan, ko tudi tržaške napredne množice volijo svoje najboljše sinove v odbore SIAU. Volitve, ki so bile tajne in v listki, se je udeležila ogromna večina volivnih upravičencev. Poleg volitev okrajnega odbora so bile volitve šestih kvartirnih odborov. V okviru ladjedelne Sv. Marka pa se ustanovila sedmi kvartirni odbor. Volitve, ki so prihajali na volišča praznično razpoloženi, v največjem redu in disciplinirano, so bili nad vse zadovoljni z izidom. Med seboj so govorili, da bo s demokratično izvolitvijo odborov SIAU še bolj ojačeno bratstvo med slovenskim in italijanskim ljudstvom.

Potek volitev v četrtem okraju

V IV. okraju so se volitve zbrali v dvorani (italijansko-slovenske antifašistične zveze. Okrajni predsednik je s kratkim nagovorom o splošnem pomenu gibanja ter o tajnih in demokratičnih volitvah otvoril volitve. Po končanih govorih predstavnikov organizacije SIAU so razdelili kandidatne listine. Nato je bilo zasedanje prekinjeno za 20 minut, tako da so volitve lahko potekale tajno označeni ime kandidata. Po preteku roka so se volitve zopet vršile v dvorani in vrgli listke v skrinjice, ki so bile zato pripravljene.

Po zaključitvi volitev so volitve vseh okrajev navdušeno sprejeli resolucije namestnikom zunanjih

Komemoracija za prvimi žrtvami tržaškega delovnega ljudstva

Na trgu pred cerkvijo Sv. Jakoba se je včeraj dopoldne zbrala množica tržaškega delovnega ljudstva. Delavci so se zbrali v skupinah in pogovarjali o svojih tovarših, ki so že leta 1902 začeli borbo proti izkoriščevalcem delovnega ljudstva. Spominjali so se tistih, ki so že leta 1902 darovali svoje življenje v tej borbi, ki je ob delovno ljudstvo še danes vodi. Monarhi tržaškega Lloyda so preko svoje strokovne organizacije leta 1902. predložili vodstvu Lloyda svoje zahteve, za povzemanje pač.

Ker njihovim zahtevam ni bilo ugodeno, so monarhi stopili v stavko. Stavki so se iz solidarnosti pridružili vsi tržaški delavci. 14. februarja 1902. so sklopli zborovanje, za katerega pa od tedanjih avstrijskih oblasti niso dobili dovoljenja. Kljub temu so delavci zborovali v dvorani Politeama Rossetti.

Po zborovanju so se zvrstili v povorko, z delavskimi zastavami na čelu, pojoč delavske himne. Avstrijske oblasti so zagnale svojo žandarmerijo na delavstvo in padle so prve žrtve delavskih demonstracij. Pol stoletja je že skoraj poteklo od teh dogodkov, tržaško delavstvo pa se še vedno bori za svoj obet.

V trenutku, ko se je ljudstvo hotelo razviriti v sprevod, so partizani prinesli na ramah krsto svojega padlega tovarša Nina Bonitja. Tudi on je padel za boljše življenje tržaškega delovnega ljudstva — boje življenje nas vseh. Dolg sprevod se je pomikal z veni, namestniki prvih delavskih borcev, in krsto padlega garibaldina proti pokopališču Sv. Ane. Okrog spom-

ministrov v Londonu. V resolucijah so ponovno zahtevali, naj se vpoštevajo volja tukajšnjega prebivalstva za združitev z Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Navzoči so izrazili prepričanje, da bodo prihodnji voliti v popolni svobodi in da jih ne bo nihče oviral pri izvrševanju svojega dela. Obujali so spomine na padle tovarše. Dejali so, da te žrtve terjajo od njih, da nadaljujejo borbo, dokler ne bo dosežen naš skupni cilj: združitev s Titovo Jugoslavijo.

Pri sv. Jakobu so volili

Pri sv. Jakobu, v dvorani kulturnega krožka «Rinaldi», je pred pričetkom volitev spregovoril tov. Laurenti. Med drugim je govoril o pomenu volitev in kakšne morajo biti demokratične volitve. Govorili tudi o volitvah v Sovjetski zvezi, ki se vrše prav na dan, ko tudi tržaške napredne množice volijo svoje najboljše sinove v odbore SIAU. Volitve, ki so bile tajne in v listki, se je udeležila ogromna večina volivnih upravičencev. Poleg volitev okrajnega odbora so bile volitve šestih kvartirnih odborov. V okviru ladjedelne Sv. Marka pa se ustanovila sedmi kvartirni odbor. Volitve, ki so prihajali na volišča praznično razpoloženi, v največjem redu in disciplinirano, so bili nad vse zadovoljni z izidom. Med seboj so govorili, da bo s demokratično izvolitvijo odborov SIAU še bolj ojačeno bratstvo med slovenskim in italijanskim ljudstvom.

Potek volitev v četrtem okraju

V IV. okraju so se volitve zbrali v dvorani (italijansko-slovenske antifašistične zveze. Okrajni predsednik je s kratkim nagovorom o splošnem pomenu gibanja ter o tajnih in demokratičnih volitvah otvoril volitve. Po končanih govorih predstavnikov organizacije SIAU so razdelili kandidatne listine. Nato je bilo zasedanje prekinjeno za 20 minut, tako da so volitve lahko potekale tajno označeni ime kandidata. Po preteku roka so se volitve zopet vršile v dvorani in vrgli listke v skrinjice, ki so bile zato pripravljene.

Po zaključitvi volitev so volitve vseh okrajev navdušeno sprejeli resolucije namestnikom zunanjih

Komemoracija za prvimi žrtvami tržaškega delovnega ljudstva

Na trgu pred cerkvijo Sv. Jakoba se je včeraj dopoldne zbrala množica tržaškega delovnega ljudstva. Delavci so se zbrali v skupinah in pogovarjali o svojih tovarših, ki so že leta 1902 začeli borbo proti izkoriščevalcem delovnega ljudstva. Spominjali so se tistih, ki so že leta 1902 darovali svoje življenje v tej borbi, ki je ob delovno ljudstvo še danes vodi. Monarhi tržaškega Lloyda so preko svoje strokovne organizacije leta 1902. predložili vodstvu Lloyda svoje zahteve, za povzemanje pač.

Ker njihovim zahtevam ni bilo ugodeno, so monarhi stopili v stavko. Stavki so se iz solidarnosti pridružili vsi tržaški delavci. 14. februarja 1902. so sklopli zborovanje, za katerega pa od tedanjih avstrijskih oblasti niso dobili dovoljenja. Kljub temu so delavci zborovali v dvorani Politeama Rossetti.

Po zborovanju so se zvrstili v povorko, z delavskimi zastavami na čelu, pojoč delavske himne. Avstrijske oblasti so zagnale svojo žandarmerijo na delavstvo in padle so prve žrtve delavskih demonstracij. Pol stoletja je že skoraj poteklo od teh dogodkov, tržaško delavstvo pa se še vedno bori za svoj obet.

V trenutku, ko se je ljudstvo hotelo razviriti v sprevod, so partizani prinesli na ramah krsto svojega padlega tovarša Nina Bonitja. Tudi on je padel za boljše življenje tržaškega delovnega ljudstva — boje življenje nas vseh. Dolg sprevod se je pomikal z veni, namestniki prvih delavskih borcev, in krsto padlega garibaldina proti pokopališču Sv. Ane. Okrog spom-

KULTURNO PROSVETNO DELO

Pregled dela v preteklem tednu

Prosvetno delo v našem primorskem področju je bilo zadnje dni predvsem v znamenju našega kulturnega praznika — obletnice Prerozove smrti. To obletnico so slavili povsod, v prosvetnih društvih naših vasi, v Gorici in v Trstu pri vseh institucijah naših naprednih organizacij in celo na slovenskih šolah, kljub vsem oviram po številnih belogardističnih ukih močeh.

Za primer take proslave v slovenski primorski vasi: hojmo navesti le proslavo v DOLINI, ki jo je otvorila tamkajšnja tajnica SIAU-ja s besedami o trpijuni našega naroda za osvoboditve, ki bo prinesla tudi kulturni uspeh, za katerega je že veliki pesnik Prošeren nustruščen boro.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje

uprizori v nedeljo 17. t. m. ob 4. uri popoldne v gledališču Fenice v Trstu M. Borovo igro iz naše osvobodilne borbe v treh dejanjih «Razgrajanje». V ponedeljek, 18. t. m. ob 5. uri in pol popoldne Bernard Shawovo komedijo «Kako zabogašiti» ali «Hiše gospoda Sartoriusa».

Začetek obeh predstav je odreden v času, ko imajo obiskovalci za povratek domov tramvaj.

Predprodaja vstopnic za obe predstavi bo od petka dalje

nedelno od 9-12. ure zjutraj in od 15-19. ure popoldne pri blagajni gledališča Fenice.

OD TRIGLAVA DO JADRANA

Kako je z epuracijo belogardističnih profesorjev?

Včeraj so napovedali tržaški študentje na slovenskih zavodih protestno stavko

Odpuščanje obeh profesorjev na gorški gimnaziji in imenovanje belogardista in kolaboracionista profesorja Miserita na ravnateljsko mesto nižje srednje šole namesto dosedanjega ravnatelja Martina Petra je dejanje, katerega kljub še dovolj razpumljen škandalu na slovenskih šolah v coni A nismo pričakovali.

Brez dvoma ne gre tu niti najmanj za odpuščanje zaradi preoblike profesorjev v slovenskih šolah v coni A, saj je ZVU ob zahtevah primorskega ljudstva po epuraciji belogardističnih profesorjev vedno odgovarjal, da morajo poslednji ostati še naprej v službi, ker je v coni A obšutno (prav tako so dejali pri ZVU) pomanjkanje profesorjev. Tukaj gre torej za dejanje iz «varnostnih razlogov» — sicer klavirno in brezprimerno nesramno zakamufilirano za epuracijo slovenske razloge po ukazih št. 7, dneva 7 in št. 8.

Ne vemo sicer, kdo so prišepetavali za take varnostne razloge, toda prepričani smo, da jih ni treba dolgo iskati, ker lahko ugotovimo, da so belogardistični profesorji v zadnjem času povečali svojo aktivnost in neovirano nadaljujejo svojo izdajalsko vlogo. Belogardistični profesor v Gorici — bivši sedanjega ravnatelja Martina Petra — je dejanje, katerega kljub še dovolj razpumljen škandalu na slovenskih šolah v coni A nismo pričakovali.

Niti enemu od teh se ni skrivljalo na glavi, niti eden od teh ni dobil opozorila zaradi svojega početja, kaj šele, da bi bil kdo od teh odstranjen iz epuracijskih razlogov po ukazih št. 7, dneva 7 in št. 8.

Izrek smrtne obsodbe nad vojnim zločincem prof. Srečkom Beragom —, na katerega doslej nismo imeli s strani ZVU še nobenega komentarja, je še stopnjeval ogorčenje zaradi naravnosti škandaloznega stanja na slovenskih šolah v coni A.

Včeraj so zaradi tega razmer napovedali tržaški študentje slovenske gimnazije in trgovske akademije protestno stavko. Delegacije, ki so odšle na ravnateljske zavode, so zahtevale takojšnjo odstranitev vojnega zločince prof. Srečka Beraga in drugih belogardističnih elementov. Po razredu pa so nalepili na table izreke poteka razprave in obsodbe iz «Primorskega dnevnika».

Nekateri belogardistični profesorji so zahtevali, da te izreke takoj odstranijo, toda dijaki tega niso storili, temveč so znova poudarili, kaj hočejo. Tržaški dijaki so izjavili, da pričakujejo, da jih bo v protestni stavki podprlo tudi gorško dijaštvo — saj gre za skupne koristi.

Pričakujemo, da bo po izreku smrtne obsodbe nad profesorjem Srečkom Berago vrata lomila avangarda belogardističnih profesorjev, — ki se je začela v narodnem izdajstvu, pobratimstvu s fašisti, belogardističnih pokoljih, domobranskih in četniških zločinih s priborom zavzetim v roke in še nadaljuje z vršenjem službe profesorjev na ozemlju, ki se je komaj znebil fašistov, — kondana.

Vprašanje škandala belogardističnih profesorjev iz slovenskih šol v coni A je postavljeno na ostrino, bolj kot kdaj koli poprej. Danes mora biti tudi objektivnemu opazovalcu — ako si le malce ogleda obširno obširno prof. Srečka Beraga —, jasno, kdo so ti junaki iz nam nasprotni skupine.

Zato bomo vemo, da sta za to vprašanje le dve poti.

Ene od teh dveh — katero smo mi že mnogokrat označili, mora šimprej izbrati demokrati!

Anhovo

Pred dnevi se je ob polnočevitvi udeležil delavstva vrtila v cementni tovarni v Anahovem sindikalna konferenca, ki sta ji prisostvovala tov. Bati in tov. Volk od okrožnega odbora Enotnih sindikatov za Gorisko. Tovariši sta v slovenski in italijanski na kratko orisala nastanek in razvoj sindikalnega gibanja v Juljski krajini, ki je naravno nadaljevanje delavskih odborov v štiriletni borbi za svobodo.

Postojna. Prosvetno društvo Postojna je 27. i. priredilo miting, ki je pokazal zatiranje slovenskega naroda pod italijansko okupacijo ter njegovo stremiljenje po osvoboditvi, narodno osvobodilno borbo in sedanjo neomajno voljo za priključitev k FLRJ. Peske točke, prisrčni, rečitve in zbrane rečitve so si sledili v zgodovinski poeznosti. Stevilno občinstvo je živno spremljalo ves sprevod ter ob zaključku spontano zastavilo dve resoluciji za priključitev Juljske krajine k FLRJ. Resoluciji sta bili naslednji: na skupščini Združenih narodov ter jugoslovanskega delegatstva.

V sredo 8. t. m. so v Postojni otvorili ljudsko univerzo, ki jo vodi dr. Perko. V ugodnih besedah je predsednik Ok. NOO Obotni naglasil pomen te slovenske ljudske univerze na doletje nacionalno tako zatiranem Primorskem. Uvodno predavanje dr. Šerka «Gospodarski položaj Primorja» je v Jugoslaviji je priključitvi k Jugoslaviji, Italija je Primorje samo izkoristila in Trst s seboj odnesla v njej poškodovano uničena. Primorje, kot internacionalna država, bi bila igra tako obsejna za gospodarstvo.

ST. PETER NA KRASU. Prosvetno društvo «Pivka» je 24. i. t. p. proslavila rojstni dan našega volja Rika Otona Zupančiča s kratkim predavanjem in rečitvami njegovih pesmi. Pesnik ušiva in največji simpatizir, ker je kljub vsoj starosti ostal trden ob strani ljudstva. Večer je bil izreden uspeh.

Na splošno šefjo so 2. t. m. ponovili vesoljstvo «Vdova Rožinka». Prvič so to igro igrali igralci v Pečelini pred dvema letoma pod nemško okupacijo. Zenoč, med pol-

Zahvala vsem tovarišem in tovaršicam sezanskega okraja

Ko sem spet na svobodi, vam pošiljam iskrene tovariške pozdrave.

Toplo se zahvaljujem za vse, kar ste storili zame za časa mojeg zame pripora. Vaša skrb je bila zame ponoven dokaz naše povezanosti, našega iskrenega tovaršstva.

Zopet se vam pridružujem in s podvojeno silo bomo neustrahovano nadaljevali borbo za skorajšnje uresničenje vseh naših ciljev.

BUČAR NUSA

Med vojno je bila glavna naloga tovarniških odborov zbiranje borcev in organizacija pomoči zanje. Borba se nadaljuje in odbori Enotnih sindikatov morajo biti sedaj prav tako borbeni in z razliko, da se danes vodi borba na gospodarstvenem polju.

Sindikalna organizacija v cementni tovarni v Anahovem se vedno bolj krepi. V njej so organizirane 4 vseh delavstva. Tako bodo zastopali tovarne na prihodnjih pogajanjih za izboljšanje življenjskih pogojev delavstva lahko mirno vesti reki, da so upravičeni zastopniki interesov vsega delavstva tovarne.

Šempas

V Šempasu pri Gorici so na zboru volivcev raziskovali mizarja Bavčarja iz Sela, ki je prevzel izdajstvo 27 šolskih klopov za 20.000 lir. Ko pa je bilo izgotovljeno, je pot prevzelo, da so se medtem plače zvišale, zaračunali 38.000 lir. Na vprašanje, koliko delovnih ur potrebuje za izdelavo ene šolske klopi, je dejal 13. Na zboru volivcev se je dejal: «Jaz in moji pomočniki jih izgotovimo kolikor hočete v 8 urah.

Dobravljaj na Vipavskem

V Dobravljah na Vipavskem so pred kratkim na zboru volivcev raziskovali dr. Hrobata Hironaka, ki je prijavil le 200 kg koruze, čeprav jo je imel 500 kg. Ljudstvo je pooblastilo krajevni NOO, naj zadevo preišče.

Ilirska Bistrica

Da bi šimolji popeljili obnovitvena dela, se je mizarja zadruga «Obnova» v Ilirski Bistrici reorganizirala v lesno produktivno združenje. Poleg mizarjev so pristopili v združenje tudi obrtniki in gozdni posestniki. V okviru mizarjevega združenja so se združili tudi kolarkarji in kovaški delavci, ki bo v glavnem odpomagala pomanjkanju voliz, ki so jih uničili nacistični okupatorji.

TRST

Tržaška črna kronika

Gospe Ban Emma, bljavčica v ulici Marobetti št. 41, sta predvčerajšnjem ob 21. uri napadla dva neznanca, ki sta bila oborožena, eden s samokresom, drugi pa z mitro B. Ko je gospe prišla klicati na pomoč, so zločinci zbežali.

V Trstu je bil ukraden bančni ček št. 001084 za 37.000 lir Banco di Napoli, naslovljen na Filippi Giuseppe ter obrnjen in podpisan od Semiti Giuseppe. Pazite in javite!

Enotni sindikati

Sindikati kovinarstva strotke. Danes 12. t. m. ob 17. uri bo sestanek posvetovalnega odbora kovinarskih namestencev.

Ob 18.30 letaga dne pa bo sestanek kovinarskega tiskovnega odbora.

Zabavni večer kulturnega krožka «M. Kraljič»

V sredo, 13. t. m. ob 20. uri, bo na sedežu kulturnega krožka «Kraljič» zabavni večer, ki ga bo organizirala mladina krožka.

Prehrana

Razdeljevanje kave: Od futri dalje bodo razdeljevali vsem potrošnikom tržaške občine po 100 gramov surove kave, ali pa po 80 gr pražene kave. Cene: surova kava 720 lir za kg, pražena kava 900 lir za kg.

ojsko uro, so se takrat vadili v mrazi dvorani in ob nastopu je možni pevski zbor zapel v hrkih se de la dans in «Hej Slovanci». Rečljivo so tudi «Mi vstajamo in «Pišmo materij» ter zbrali prostovolne prispevke za partizane. Navzoči Nemci stotov vsega niso razumeli, vidi pa so solne oči in splošno navdušenje ter naslednji dan vršili preiskave in internirali več tovaršev igralcev. Zdej so to igro ponovili v svobodi in tudi čisto drugače razpološeni.

BREGINJ. Značilno je, da so tukajšnje prosvetno društvo, ki je nastajalo pred 20. leti razpuščeno društvo «Nač čolmici», imenovali «Plasovi» — po kraju, od koder je pred dvema letoma drugi bataljon briske beneškega odreda pod vodstvom herojskega komandanta Marla Radolonga izvršil svoj uspeh napad na letališče «Blavodera» pri Vidmu. Dne 27. januarja se je društvo priredilo predstavlo občinstva in igro «Trije pitliki. Zelo je veliko odobravanje in nabralo 3.000 lir prostovoljnih prispevkov. Na programu ima tudi tečaj slovenskega slovnice.

BREZOVICA. (HERPELEJEKO). 27. januarja je večerna predstava prosvetnega društva oddala na uspeha. V HRUSICI po je na

Ne damo se

Primorsko ljudstvo manifestira za priključitev k Jugoslaviji

Po vsem Primorskem manifestira ljudstvo za priključitev k Jugoslaviji in proti razdelitvi Primorske v dve coni, proti predlogom internacionalizacije in vsem drugim ukrepom v škodo primorskega ljudstva. Na Tolminskem se vrsti demonstracija za demonstracijo. Ljudje pričakujejo mednarodno komisijo, pripravljajo slavoloke. V Kalu — Koprivnici so ga za dvakrat spremeni, da bi bil čim lepši.

Na vseh prireditvah pa iz vseh točk spreda vselej izvenišja po končni osvoboditvi domovine, po priključitvi Primorske k materi Jugoslaviji. V Tolmini se je 2. t. m. zbralo dvatisil ljudi in demonstriralo s transparenti in zastavami za Titovo Jugoslavijo. Govorniki iz množice so nastopili spontano, med njimi stala ženica, ki je v imenu vseh žena in mater protestirala proti naklanam internacionalizacije, zahtevala spoštovanje strahlin žrtv štiriletna borbe, spoštovanje ljudske volje, da se Juljska krajina s Trstom priključi materi Jugoslaviji. Podobna zborovanja so se vršila tudi v Sv. Luciji, kjer se je zbralo tisočpetsto ljudi, ki so šli protestirati proti internacionalizaciji Trsta in Primorske v do demarkacijske črte, manifestirali s prebivalci vasi Slap, Knežak in Podbrdo.

3. t. m. so priredili množično zborovanje tudi na Kozini in izražali svoje ogorčenje proti razdvajanju Juljske krajine v dve coni v škodo vsega prebivalstva, še bolj pa proti ponovnemu zasluževanju tega naroda v obliki internacionalizacije.

Tudi Istra ne zaostaja. Na nekem sestanku v Smedenu pri Kobilcu je nekdo izjavil, da se je zbralo 5000 ljudi, v Sočergu, kjer se jih je zbralo 2500, v Marezgijah, kjer jih je bilo nad 2600, v Novi vasi v Pirančini, kjer jih je bilo 3000, in drugod.

Politika interniranja se zopet začenja

V Benečiji ovira veliki osovski in karabinjerski teror večje ljudske manifestacije, tako so jim izbrisali tudi napise s sten, vendar so ljudje v šentlarijski dolini že napisali nove. Karabinjerski brigadi iz postojanke in Prutani je izjavila, da rakoljonnari videmske province že delajo na tem, da bi italijanska vlada internirala v notranjosti Italije vse one Benečane, ki delajo za priključitev k Jugoslaviji. Med tem pa ameriška policija v spremstvu oboroženih domaćih reakcionarjev vrši hišne preiskave pri antifašističnih Benečanih.

Demonstracije v Nabrežini

Včeraj popoldne med drugo in tretjo uro je okrog 1500 ljudi v Nabrežini demonstriralo proti oddaji št. 11 in proti internacionalizaciji trz v imenu 42.000 primorskih žrtv zahtevalo priključitev k Jugoslaviji. Za